

ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ଛୋଟ ନୁହେଁ ବଡ଼ ବି ନୁହେଁ। କୋଠରୀଟି ଟିକକଣ, ଅତି ସୁନ୍ଦର, ସୁନା ରଙ୍ଗର ଆଲୋକରେ ଉଦ୍ଭାସିତ।

ଡ଼ାହାଣ ପାଖରେ ଲାଲ ଭେଲ୍‌ଭେର୍ କାଉଚ ଉପରେ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ପରିଚ୍ଛନ୍ନରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ବସିଛନ୍ତି। ହାତରେ ତାଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ ମୋଟା ନୁଆ ବହି। ଭଦ୍ରଲୋକ ବହିର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାରୁ ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି।

ତା'ଙ୍କ ପାଖକୁ ଲାଗି ଥୋଡ଼ାଏ ଦୂରରେ ଜଣେ ରୁଗ୍‌ଶ ଦୁର୍ବଳ ଲୋକ ଅନୁନୟ କରି କ'ଣ ମାଗୁଛି।

ଭଦ୍ରଲୋକ- (ପଢ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ବାମହସ୍ତ ସଞ୍ଚାର ଦ୍ଵାରା ଅପର ଲୋକଟିକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ସଂକେତ। ସେ ସଲାମ କରି ଚାଲିଗଲା। ଯିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଆସି ଠିଆ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ସେ ବହିରୁ ଆଖି ଉଠାଇ ସେ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ କିଛି କ୍ଷଣ ଅନେଇ ରହିଲେ। ତା' ପରେ-)

ଆଗନ୍ତୁକ-ମୋର ନାମ ଡୋକ୍‌ସିସ୍ ଗର୍ଜୀ; ମୁଁ ମେଜିକ୍ ଦେଖାଏ। (ଭଦ୍ରଲୋକ ମୁହଁରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଚିହ୍ନ; କିନ୍ତୁ କ'ଣ କରିବେ ଠିକ୍ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ) ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମତି ହେଲେ-

ଭଦ୍ରଲୋକ-ନିଶ୍ଚୟ

ଆଗନ୍ତୁକ-(କାଉଚ ପାଖକୁ ଆସି) ଭୟ କରିବେ ନାହିଁ। ଆପଣ ଦେଖିବେ ଶ୍ଵଶାନର ନମ୍ର ଦୃଶ୍ୟ, ସମାଜରୁ ଉଠିବ ଦଳିତ ମାନଙ୍କର ପ୍ରେତ, ଶୁଣିବେ ତା'ର କରୁଣ ବିକଟ କାହାଣୀ।

(ପାଟିରେ ମାରିଲା ସେ ଯାଦୁକର ହୁଇସିଲ; ହିପ୍‌ନୋଟାଇଜର୍‌ର ହାତ ସେ ଚାରିଆଡ଼ୁ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା; ଘରର ରଙ୍ଗ ବଦଳି ଯାଇଛି; ସବୁଆଡ଼େ ଦିଶୁଛି କୁହୁଡ଼ିଆ; ତାହାରି ଭିତରେ ଝାପ୍‌ସା ଆକୃତି ଭୂଇଁରୁ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଉଠୁଛନ୍ତି)

ପ୍ରଥମ- (କଙ୍କାଳମୟ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି; ଧୀରେ ଭୂଇଁ ତଳୁ ଉଠି) ଭୋକ- ମୁଁ ମାଲି ଭୋକରେ , ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ . ତାଉଳ କଳରେ କାମ କରି ମାସକୁ ସାତ ଟଙ୍କା ଦରମାରେ ତେର ବରଷ କାଳ, ମାଲିକ ହେଲା କୋଟିପତି ଆଉ ମୁଁ? ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଶୁଖି ଶୁଖି ମଲେ ମୋର ଦୁଇଟି ରୋଗା ଛୁଆ;ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା ମୋ ଭାରିଜା, ମୁଁ ପଡିଲି ଭାଙ୍ଗିମୋ ଭାଇ ବି ଚଉଦ ବରଷରେ ଧଇଲା ହଳ, ଚଷିଲା, ବୁଣିଲା, ରୋଇଲା, କାଟିଲା-ଜମିଦାର ନେଲା ଅଧୋ। ତା' ଆର ବର୍ଷ

ଫେରେ ଚଷିଲା ବଇଶାଖ ଖରାରେ, ରୋଇଲା ଶ୍ରାବଣର ବରଷାରେ ଡିକ୍ତି। ଧଇଲା ଜ୍ୱର, ସେହି ଜ୍ୱରରେ କାଟିଲା ଧାନ।
ଦାଆ ହତରେ ଧରି ପାଟିଲା କ୍ଷେତରେ ପଡ଼ିଲା ଢଳି। ଓଃ...ଗୋଟିଏ ବଂଶ ଲୋପହା।

(ମୂର୍ତ୍ତିଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିଗଲା। ଉଠିଲା ଆଉ ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି; ବୁଢ଼ା ଅଣ୍ଟାଠାରୁ ବଙ୍କା, ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ବଙ୍କୁଲି ବାଉଁଶ ବାଡ଼ି)

ତୁଟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ! ଅବିଚାର! ଜମିଟା ମୋର। ଜମିଟା ମୋର। ସେଇ ଆଠଗୁଣ୍ଠ ଜମି। ସେ ଥିଲା ମୋର ମା'-ତାକୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ି
ପାରେ ନା, ମୋର ବଗିଚା-ଓଃ....ମହାଜନ। କଣ କଲୁ? ମିଛ! ଦେ'ଶା? ସୁଦୁ ମିଛ! ହାକିମ ? ମିଛ। କଚେରି? ଠକାମି!!
ଖାଲି ଅନ୍ୟାୟ! ଅବିଚାର!!

(ଚାଲିଗଲା- ଏଥର ଉଠିଲା ଗୋଟିଏ ପିଲା ମୂର୍ତ୍ତି)

ତୁଟାୟ- ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଥାଆନ୍ତି ଆହୁରି ଅନେକ ଦିନ। ଖାଲି ଅବହେଳାରେ ମୁଁ ମରିଗଲି। ଟିକିଏ କ୍ଷୀର ପାଇଲି ନାହିଁ ଟିକିଏ
ଔଷଧ ନାହିଁ, ଏତେ ଅଛନ୍ତି ଡାକ୍ତର, ଏତେ ଅଛି ଔଷଧ- କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମଲି ଔଷଧ ବିନା ଅବହେଳାରେ।

(ସେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ତଳୁ ଖସି କରି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଏକ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଲୋକ। ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା'ର ସମସ୍ତ
ମାଂସପେଶୀ ନାତି ଯାଉଛି ବିଦ୍ରୋହର ତାଣ୍ଡବରେ)

ଚତୁର୍ଥ- ଦେଖ ଦୁନିଆ-ଅତ୍ୟାଚାର ନଗ୍ନରୂପ। ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ କରିଛି ନରହତ୍ୟା। ମୋ ରକ୍ତର ଛିଟା ଲାଗିଛି ତା' କପାଳରେ।
ରଜାର ଖଟିବି ବେଠି ଅଖିଆ ଅପିଆ। ତା'ପରେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ? ଏଠି ଦେଖିଲେ ତ ସମସ୍ତେ ରାବଣର ଅବତାର। ମୁଁ କଲି
ପ୍ରତିବାଦ- ମୁଣ୍ଡରେ ବର୍ଷିଲା ଲାଠି ପ୍ରହାର। ଗରିବ ଜନ୍ମ କ'ଣ ଖାଲି ଅତ୍ୟାଚାର ସହିବାକୁ?

(ତା'ର ଯିବା ପରେ ଉଠିଲା ଏକ ଲୋକ। ବୁଢ଼ା ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସିଧା ହୋଇ ଛିଟା ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ବା ମୁଣ୍ଡ ଟେକି
ଚାହିଁପାରେ ନାହିଁ । ତା'ର ହାତ ଯୋଡ଼ି ଠିଆ ହେବାର ଓ ନମ୍ର ହୋଇ କଥା କହିବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ହସିବାର ଉପାଦାନ
ବହୁତ ମିଳେ)

ପଞ୍ଚମ-ବାବୁଘରେ ମୁଁ ଚାକର । ଦରମା ଯାଏ ଜୋରିମାନାରେ; ମାଡ଼ ଓ ଗାଳି ଖାଲି ମୋର ପାଉଣୀ । ମୋର ଜୀବନରେ

ଆନନ୍ଦ ଖାଲି ଯେତେବେଳେ ବାବୁ ହସନ୍ତି। ବାବୁଙ୍କର କୁକୁରଟା ବେଳେ ବେଳେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନାଏ ଦୟା ଓ ଘୃଣାରେ। ପୋତା ହୋଇଛି ସେଇଠି- ତା' ଉପରେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟାଏ ସମାଧି। ତାକୁ ବାବୁ କେବେ ଥରେ ରାଗ ହେଲେ ପରେ କରୁଥିଲେ କେଡ଼େ ଆଦର। କିନ୍ତୁ ମୋ ମନ ବୁଝିବାକୁ ତ ଦୁନିଆରେ କେହି କେବେ ଚେଷ୍ଟା କରିନି। ଭଗବାନ ବଡ଼ ଲୋକଘରେ ମୋତେ କେବେ ଚାକର କର ନାହିଁ । ମତେ କୁକୁର କରି ଜନ୍ମ ଦିଅ, ମତେ କୁକୁର କରି ଜନ୍ମ ଦିଅ।

(ଭୟ ସହିତ ତା'ର ପ୍ରସ୍ଥାନ।ତା' ପଛରେ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁକୁ ଧରି ରୁଗ୍‌ଶା ଜନନୀ ; ବସ୍ତ୍ରର ଅସ୍ପତ୍ତା ସ୍ପଷ୍ଟ। ଶୀତରେ ଉଭୟ ଧରି ଯାଉଛନ୍ତି;ପିଲାଟା ମୁହଁମୁହଁ କାନ୍ଦି ଉଠୁଛି।)

ଷଷ୍ଠ- ତୁନିହ, ତୁନିହ, ଧନଟା ମୋର ; କ'ଣ କରିବି? ଛାତିରେ ମୋର କ୍ଷୀର ନହିଁ- କ୍ଷୀର ନାହିଁ ଖାଲି ଶୁଖିଲା। ତମଡ଼ା- କ'ଣ ଦେବି ଆଉ? ଭଗବାନ ମଣିଷ କୁ ପେଟଟା ଦେଇ ନଥାନ୍ତେ ଭଲ! ତୁନିହ ଶୋଇ ପଡ଼, ଶୋଇପଡ଼, ବୁଝିଛି, ତୋତେ ଜନ୍ମ ଦେଇ ବଡ଼ ଭୁଲ କରିଛି। କିନ୍ତୁ କରିବି କଣ? ମା ଡାକ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ମୋର ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲା, ପିଲା ମୁହଁ ଦେଖିଲି, କିନ୍ତୁ ମା ଡାକ ଶୁଣିପାରିଲି ନାହିଁ ଧନ , ତତେ ଆଉ ମତେ ଏକା ସାଥୀରେ ଶୋଇବାକୁ ହେଲା। ହଉ-

(ତା'ପରେ ଯେ ଉଠିଲା ତା'ର ସବୁଆଡ଼େ ଲାଗିରହିଛି ହତାଶାର ଭାବବିହ୍ୱଳତା)

ସପ୍ତମ-ଧର୍ମ! ସମାଜ! ଭଗବାନ!ମିଥ୍ୟା –ଫସାଦି-ଧପାବାଜି! ସବୁ ଖାଲି ମଣିଷକୁ ତୁନା କରିବାର ଗୋଟିଏ ଲେଖା ମଜବୁତ କଲା । ପେଟ ବିକଳରେ ମୁଁ ମୁସଲମାନ ଘରେ କଲି ନୌକରୀ।ସମାଜ କହିଲା, ' ଦେବତାର ଅଭିଶାପ ମୋର ଶିରରେ ; ମୁଁ ହରାଇଛି ଜାତି; ସମାଜରେ ନାହିଁ । ଲୋଡ଼ା ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ; ସମାଜର ଭୟରେ ମୁଁ କଲି ଦେଶା , ହେଲି ସର୍ବହରା । ଆଜି ମୋର ଆତ୍ମା କାମନା କରେ ଲୋପ ହେଉ ଏ ଜାତି, ଏ ଧର୍ମ, ଏ ସମାଜ, ଏ ଭଗବାନ; ବଞ୍ଚିରହୁ ମଣିଷ।

(ସେ ଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକର ପରିଧାନ-ଧୋତି, ପଞ୍ଜାବୀ ଓ ଟୋପି , ହାତ ଦୁଇଟା ସବୁବେଳେ ପଛକୁ, ଏଇଟା ବିଶେଷତ୍ୱ)

ଅଷ୍ଟମ- ହାଃ , ହାଃ, ହାଃ.... କି ଅସମ୍ଭବ ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ । ସତ୍ୟକୁ ବେକ ମୋଡ଼ି କେତେଦିନ ରଖିପାରିବି? ମୁଁ ଦେଖାଇଲେ ଶାସନ ତୁଟି, ସମାଜର କୁସଂସ୍କାର, ଧର୍ମ ଭ୍ରାନ୍ତି; ସେମାନେ ମୋତେ ଜେଲରେ ଅନ୍ଧାର କୋଠରୀ ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଲେ; ମୋର ମୁହଁରେ ବାନ୍ଧିଲେ ତୁଷ୍ଟି, ହାତରେ ଦେଲେ ବେଡ଼ି। ଯେ ସତ ପାଇଁ ଲଢ଼ିଲା, ତା'ପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ରାସ୍ତାରେ ଛିଡ଼ା ହେଲା ଫାଶିଶୁଷ୍ଟି – ତା'ରି ଚିତାରେ ଲାଗିଲା ବନ୍ଧୁକର ଚୋଟ । ଆଜି ବର୍ଷ ଦୁଇଟା ପରେ ଦୁନିଆ ବୁଝିଛି

ସେହି ସତ କଥା ଟା , ବୁଝିନି ନିଜର ଭୁଲ୍... ହିଃ , ହିଃ, ହିଃ ଚାଲିଗଲା।

ନବମ- (ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ , କେଶ ମୁକୁଳା ଓ ବ୍ୟସ୍ତ, ବେକର ଚାରିପାଖ ଦେଇ ଝୁଲୁଛି ଗୋଟିଏ ରସି) ପଡିତା...! ପାପ...! ମା'...ମା' ହେବା ପାପ !!! ଉପାୟ? ଉପାୟ? ପଥ?...ପଥ? କହ ସମାଜ ପଥ-ପଥ ? ବେଶ୍ୟାଳୟ ବା ଆତ୍ମହତ୍ୟା। (ଚାଲିଗଲା)

ଦଶମ- (ଆକୃତି ମଣିଷର ବି ନ ହୋଇପାରେ –କୁସିତ ଓ ଭୟାନକ । ସେ ଚାଲିଛି ଘୁଷୁରି ଘୁଷୁରି। ସ୍ଥର ବି ପୂରା ମଣିଷ ସ୍ଥର ନୁହେଁ- ରୁଦ୍ଧ, କୁଧ, କର୍କଶ ଓ ଚଞ୍ଚଳ.... ପ୍ରତିହିଂସା.... ପ୍ରତିହିଂସା ମୁହିଁ ଆଣେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ମହାମାରି,ବିଦ୍ରୋହ, ବିପ୍ଳବ, ଯୁଦ୍ଧ, ଚୋରି, ଡକାୟତି, ନରହତ୍ୟା,ଧ୍ବଂସ... ମୋ ନାଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ। (ଚାଲିଗଲା)

(ସୁ କରି ଗୋଟା, ଶବ୍ଦ ହେଲା- ଘରର ରଙ୍ଗ ବଦଳି ଗଲା ଧଳା ଆଳୁଅକୁ । ମେଜିକ୍‌ସିଆନ୍ ନାହିଁ। ଭଦ୍ରଲୋକ ବହିର ଶେଷ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଆଖି ଉଠେଇ ଅନେଇ ଅନେଇ ରହୁଛନ୍ତି ଆଗକୁ- ସେ ଆଖିରେ ଅଛି ସନ୍ଦେହର ଛାଇ । ସତ୍ୟର ଉଜ୍ଜଳତା ଓ ବିପ୍ଳବର ଆଭାସ । ବହିର ପଛ ମଲାଟଟା ଧପ୍ କରି ବୁଜି ହୋଇଯିବା ସହିତ ପରଦା ପଡ଼ିଛି।)